

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditləri sayı	AZLL 582 - “Kitabi-Dədə Qorqud”un dili, 6 AKTS		
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar		
	Program (bakalavr, magistr)	Magistratura		
	Tədris semestri	2024/2025-ci tədris ilnin payız semestri		
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Fil.ü.f.d.Reyhan Mədətova		
	E-mail:	Nuran2107@mail.ru		
	Telefon:	0505747612		
	Mühazirə otağı/Cədvəl			
Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılmış vaxtda			
Prerekvizitlər				
Tədris dili	Azərbaycan dili			
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi			
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanının qrammatik tədqiqi. Bakı, 2018 2. Hacıyev T.Dədə Qorqud: dilimiz, düşüncəmiz. Bakı,1999 3. Hacıyev T. Azərbaycan ədəbi dili tarixi. Bakı, 2012 4. Kazımov Q. Seçilmiş əsərləri, I c.Bakı,2008 5. .Kazımov Q. Dilimiz-tariximiz. Bakı,1998 6. Dəmirçizadə Ə. “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanlarının dili.Bakı,1959 7. Mirzəzadə H. Azərbaycan dilinin tarixi qrammatikası. Bakı,1999 8. Tanrıverdi Ə. Azərbaycan dilinin tarixi qrammatikası. Bakı, 2017 			
Tədris metodları	Mühazirə	+		
	Qrup müzakirəsi	+		
	Praktiki tapşırıqlar	+		
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)	
	Aralıq imtahanı		30	
	Fəallıq və davamiyyət		15 (10+5)	
	Tapşırıq		5	
	Final imtahanı		40	
	Təqdimat		10	
	Yekun		100	
Kursun təsviri	“KDQ” qəhrəmanlıq dastanı olduğu kimi ümumxalq Azərbaycan dilinin ilk təşəkkül dövrünü aydınlaşdırmaq üçün də çox zəngin və dolğun , həm də dəqiq faktlar verən bir abidədir. KDQ”un dilində Azərbaycan dilinin leksik-semantik və qrammatik inkişaf tarixi bütünlüklə əks olunur. Dastanın dilində zəngin sinonim cərgələr, leksik paralellər var. Dastanın dili müasir Azərbaycan dilinə yaxın olsa da, “KDQ”da arxaikləşmiş sözlər, qrammatik göstəricilər də işlənmişdir.			
Kursun məqsədləri	Kursun əsas məqsədi KDQ”un dilində Azərbaycan xalqının qədim mənşəyi ilə əlaqədar, onun müvafiq məqamlarda qarşılaşdığı həyatı hadisələri təsvir edərəkən dilin leksik vahidlərinin, sintaktik bütövlərin işlənməsini öyrənmək, əsrlər boyu dilin qrammatik və sintaktik quruluşunun sabit şəkildə inkişafını mənimsəməkdir.			
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	<ol style="list-style-type: none"> 1. KDQ”un Azərbaycan şifahi və yazılı ədəbi dilinin ən qədim nümunəsi olduğu; 2. KDQ”un fonetikasi müasir Azərbaycan dilinin fonetik xüsusiyyətlərinin əsasını təşkil edir; 3. KDQ”un dilində alınma sözlərin çox az işlənməsi; 4. KDQ”un dilində işlənən arxaik leksik vahidlərin dialekt və şivələrdə, digər türk dillərində işlənməsi ; 5. Dastanın dilində işlənən qrammatik göstəricilərin müasir dövrdə də işlənməsini; 6. “KDQ”da sadə və mürəkkəb cümlələrin işlənmə özəllikləri. 			
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Fəallığa görə veriləcək bal magistrin sual-cavabda iştirakına görə verilir. Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərstdə ardıcıl iştirakı və dərstdə			

	<p>özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınır. Üzürsüz buraxılan 2 dərslər üçün 1 (bir) bal çıxılır.</p> <p>Fənnin tədrisi zamanı verilən ballara aydınlıq gətirsək;</p> <p>Aralıq imtahanı - 30(imtahanda tələbələrin biliyi çalışmaları üzərində iş və ya klassik suallar vasitəsilə yoxlanılır)</p> <p>Fəallıq – 10 (dərslər zamanı sual-cavabda və keçilən mövzu ilə bağlı müzakirələrdə iştiraka görə verilir)</p> <p>Tapşırıqlar - 5 (ev tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə görə verilir)</p> <p>Təqdimat-10 Keçilən mövzulardan biri ilə bağlı təqdimatın hazırlanması. Mövzu ilə haqqında elmi araşdırma</p> <p>Final imtahanı - 40 (imtahanda həm klassik suallar, həm də test tapşırıqları verilir)</p> <p>Davamiyyət - 5 (Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərslərdə ardıcıl iştirakı və dərslərdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaqdır. Üzürsüz buraxılan 2 dərslər üçün 1 (bir) bal çıxılacaq)</p> <p style="text-align: center;">İmtahan haqqında:</p> <p>1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərslərin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən əlavə mənbələrə də müraciət etmək lazımdır.</p> <p>2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir.</p>
--	---

Cədvəl (dəyişdirilə bilər)

Həftə	Tarix (planlaşdırılmış)	Fənnin mövzuları	Dərslər/Tapşırıqlar
1.	16.09.24 16.09.24	1. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilinin tədqiq tarixi haqqında məlumat 2. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilinin fonetikasi.	TH.DQ15-35 “KDQ” qram.təd.-s.29-58
2.	23.09.24	3. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində isimlər.	KDQ” qram.təd.-s.58-88
3.	30.09.24 30.09.24	4. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində ismin qrammatik kateqoriyaları 5. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində arxaik sifətlər. Sifətin quruluşca növləri.	KDQ” qram.təd.-s.88-126 KDQ” qram.təd.s.126-135
4.	07.10.24	6. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində sifətin dərəcələrinin ifadə vasitələri	KDQ” qram.təd.-s.135-145
5.	14.10.24 14.10.24	7. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində say 8. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində arxaik əvəzliliklər	KDQ” qram.təd.-s.159-181 KDQ” qram.təd.s.181-222
6.	21.10.24	9. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində feilin quruluşca növləri	ƏT.s.273-284
7.	28.10.24 28.10.24	10. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində feilin inkarlıq kateqoriyasının ifadə vasitələri 11. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində feilin qrammatik məna növləri	ƏT.s.273-284 ƏT.s.284-292
8.	04.11.24 04.11.24	12. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində feilin şəkilləri 13.Aralıq imtahanı	KDQ” qram.təd.s.223-292

9.	11.11.24	14. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində feilin təsriflənməyən formaları	KDQ” qram.təd. s.292-324
10.	18.11.24 18.11.24	15. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində işlənmiş arxaik zərflər 16. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində işlənmiş köməkçi nitq hissələri: qoşma, bağlayıcı	KDQ” qram.təd. s.292-324 KDQ” qram.təd. s.324-334
11.	21.11.24	17. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində işlənmiş köməkçi nitq hissələri: ədat, modal söz, nida.	KDQ” qram.təd. s.325-387
12.	02.12.24 02.12.24	18. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilinin sintaksisi. İsmi söz birləşmələri 19. “Kitabi-Dədə Qorqud”da feili söz birləşmələri	KDQ” qram.təd. s.387-394 KDQ” qram.təd. s.324-402
13.	09.12.24	20. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində məqsəd və intonasiyaya görə cümlənin növləri	KDQ” qram.təd. s.402-425
14.	16.12.24 16.12.24	21. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində sadə cümlə. Sadə cümlənin növləri. 22. “Kitabi-Dədə Qorqud”un dilində mürəkkəb cümlə	KDQ” qram.təd. s.425-455 KDQ” qram.təd. s.455-488
15.	23.12.24	23. Təqdimat	
		Final imtahan	